

Εργασία σε Διεθνείς Οργανισμούς και Φορολογικές Υποχρεώσεις

Φορολογική Κατοικία · Κληρονομικά Δικαιώματα · Δικαιώματα Δωρεάς

Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία

Βρυξέλλες , 24 Σεπτεμβρίου 2026, 18:00

Ευγενία Κοκόλια

Team Leader στη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
(DG TAXUD), Δρ. Φορολογικού Δικαίου

ΜΕΡΟΣ Ι

Φορολογική Κατοικία και φορολογία εισοδήματος

Υποχρέωση Δήλωσης-Η περίπτωση της Ελλάδας

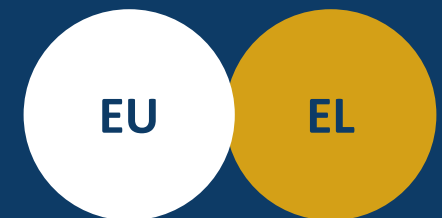
ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Κληρονομικά Δικαιώματα και Δικαιώματα Δωρεάς

- 1** Καθορισμός φορολογικής κατοικίας και φορολογία εισοδήματος
- 2** Φορολογία εισοδήματος με Ελληνική φορολογική κατοικία
- 3** Φορολόγηση κληρονομιάς και δωρεάς-Τί ισχύει και τι μπορώ να προβλέψω ή να οργανώσω από σήμερα;

ΜΕΡΟΣ Ι

Φορολογική κατοικία Φορολογία Εισοδήματος και υποχρέωση υποβολής δήλωσης στην Ελλάδα

Εξαίρεση Κατοικίας — Υπάλληλος Ε.Ε.

Το Πρωτόκολλο αριθ. 7 περί Προνομίων και Ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ▶ Νομική βάση: Άρθρο 13 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7 της 20ής Δεκεμβρίου 2012 — «εξαίρεση φορολογικής κατοικίας»
- ▶ Ο υπάλληλος της ΕΕ διατηρεί την φορολογική κατοικία του στο κράτος μέλος όπου ήταν εγκατεστημένος πριν αναλάβει καθήκοντα
- ▶ Προϋπόθεση: (i) εγκατάσταση από άλλο κράτος μέλος (π.χ. Ελλάδα)· (ii) αποκλειστικά λόγω άσκησης καθηκόντων στην υπηρεσία της Ένωσης — και μόνο εφόσον η εγκατάσταση είναι ταυτόχρονη ή μεταγενέστερη της πρόσληψης
- ▶ Η τεκμαιρόμενη φορολογική κατοικία στο αρχικό κράτος μέλος ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι και οι δύο χώρες είναι κράτη μέλη της ΕΕ.
- ▶ Ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης επιβεβαιώνει την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου και ορίζει ότι τα προνόμια και οι ασυλίες χορηγούνται αποκλειστικά προς το συμφέρον της Ένωσης και παραπέμπει στο Πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών ως νομική βάση.
- ▶ Η εξαίρεση ισχύει μόνο για φορολογία εισοδήματος (εν ενεργεία / σύνταξη) και κληρονομιά κινητών πραγμάτων (μόνο για εν ενεργεία υπαλλήλους).
- ▶ Για λοιπούς φόρους σε ακίνητα, κινητές αξίες, δωρεές κλπ ισχύει η κατά περίπτωση εθνική νομοθεσία και η κάθε Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με την Ελλάδα ή άλλη χώρα φορολογικής κατοικίας

Προσοχή — Δεν πρόκειται για επιλογή! (Υπόθεση C-6/60 (Jean Humblet κατά Βελγικού Κράτους) Για το NATO, EUROCONTROL, άλλους διεθνείς οργανισμούς μπορεί να ισχύουν απαλλαγές/ειδικά καθεστώτα αλλά δεν βασίζονται στο Πρωτόκολλο περί Προνομίων και Ασυλιών

Εξαίρεση Κατοικίας (συνέχεια)

Επέκταση του τεκμηρίου στον/στη σύζυγο και στα τέκνα

Σύζυγος — Προϋποθέσεις

- ▶ Γάμος πριν την ανάληψη καθηκόντων στο Βέλγιο
- ▶ Ο/Η σύζυγος δεν ασκεί δική του/της επαγγελματική δραστηριότητα

Τέκνα — Προϋποθέσεις

- ▶ Γεννημένα πριν την ανάληψη καθηκόντων
- ▶ Συντηρούμενα και υπό την επιμέλεια του υπαλλήλου
- ▶ (η απώλεια της ιδιότητας του συντηρούμενου τέκνου τερματίζει το ευεργέτημα)

Αν η προϋπόθεση δεν πληρούται, η φορολογική κατοικία του/της συζύγου εξετάζεται χωριστά. Τέλος της εξαίρεσης: κατά τη συνταξιοδότηση, ο υπάλληλος καθίσταται κάτοικος του κράτους όπου πράγματι διαμένει. Στην πράξη, κατά την συνταξιοδότηση επιλέγει την φορολογική του κατοικία και εξακολουθεί να μην φορολογείται με βάση το πρωτόκολλο.

Φορολογική Δήλωση Ελλάδας

Για τη συμπλήρωση του **εντύπου E1** από υπαλλήλους ή συνταξιούχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (και λοιπών οργάνων της Ε.Ε.) που είναι **φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας**, η ΑΑΔΕ προβλέπει συγκεκριμένους κωδικούς

Οι κωδικοί αυτοί εξασφαλίζουν ότι οι αποδοχές σας εμφανίζονται νόμιμα για την κάλυψη των τεκμηρίων απόκτησης (πόθεν έσχες), χωρίς όμως να φορολογούνται από το ελληνικό κράτος.

Πίνακα 6 (Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία):

Κωδικοί 659 - 660: Εκεί αναγράφονται τα εισοδήματα που απαλλάσσονται από τον φόρο: Μόλις κάνετε κλικ επάνω στους κωδικούς 659 (για τον υπόχρεο) ή 660 (για τη σύζυγο/ΜΣΣ), θα ανοίξει ένας αναδυόμενος (pop-up) υποπίνακας.

Η επιλογή: Από τη λίστα των επιλογών, θα επιλέξετε τη συγκεκριμένη ένδειξη: **«Αμοιβές υπαλλήλων της Ε.Ε. (Διατάξεις Προνομίων - Ασυλιών της Ε.Ε.)»**. Εκεί καταχωρείτε το ποσό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ			
1. Καθαρό εισόδημα που δεν υπήρχε την 01-01-2014	655	+	656
2. Ποσό ετήσιας δαπάνης που δεν υπήρχε την 01-01-2014	693	+	694
3. Εισοδήματα που αποκτήσατε το 2013, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο, φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε., ΕΠΕ, κτλ.	659	+	660
4. Μερίσματα πλοιοκτητριών εταιριών ν.27/1975 που δεν έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα	653	+	654
5. Τόκοι καταθέσεων τραπεζών ημεδαπής προέλευσης	667	+	668
6. Εισοδήματα που εξαιρούνται της εισφοράς (παρ. 2 άρθρ. 29 ν. 3986/2011)	657	+	658
7. Επίδομα ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ.	661	+	662
8. Καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ., που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.	431	+	432

Προσοχή: Δεν ισχύει το ίδιο για εθνικούς εμπειρογνώμονες στην ΕΕ cost-free ή αποσπασμένους στην ΜΕΑ καθώς αποτελεί επίδομα αλλοδαπής για σκοπούς διαβίωσης στην αλλοδαπή (κωδικός 429-430 Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία που δεν μειώνουν την ετήσια δαπάνη)

Φορολογική Δήλωση Ελλάδας

Κωδικοί 015-016:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ		Υπόχρεου		Συζύγου/ΜΣΣ	
1.	Υποβάλλετε δήλωση με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα για πρώτη φορά;	327	NAI	328	NAI
2.	Είστε φορολ. κάτοικος αλλοδαπής και υποχρεούστε να υποβάλλετε φορ. δήλωση στην Ελλάδα;	319	NAI	320	NAI
3.	Ανήκετε στην κατηγορία της παρ. 4 του άρθρου 30 ΚΦΕ;	015	NAI	016	NAI
4.	Εξαιρείστε από την πραγματοποίηση δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής;	023	NAI	024	NAI

Προσαύξηση πραγματικού εισόδηματος (ενοίκια, τόκοι στην Ελλάδα) με τεκμαρτό εισόδημα με βάση τις δαπάνες διαβίωσης φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του: απαλλαγή για κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.

[Ετήσιες Οδηγίες για Συμπλήρωση Φορολογίας Εισοδήματος από την ΑΑΔΕ](#)

Προσοχή: Οι οδηγίες μπορεί να τροποποιηθούν από έτος σε έτος

Φορολογική Δήλωση Ελλάδας

Αν είστε **συνταξιούχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** και έχετε μεταφέρει τη φορολογική σας κατοικία στην Ελλάδα:

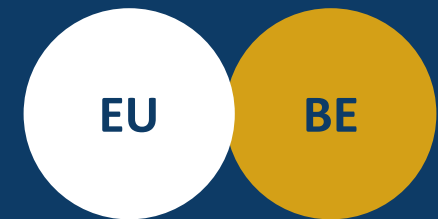
Πλήρης Απαλλαγή από Ελληνικό Φόρο Εισοδήματος: Η σύνταξή σας φορολογείται αποκλειστικά «στην πηγή» (υπέρ του κοινοτικού προϋπολογισμού της Ε.Ε.) βάσει του Πρωτοκόλλου Προνομίων. Η Ελλάδα δεν έχει δικαίωμα να επιβάλει φόρο εισοδήματος σε αυτή τη σύνταξη: κωδικοί 659-660.

Εξαίρεση από τον εναλλακτικό φόρο 7%: Η Ελλάδα προσφέρει έναν ειδικό συντελεστή 7% για συνταξιούχους του εξωτερικού που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στη χώρα (άρθρο 5B ΚΦΕ). Ωστόσο, **οι συνταξιούχοι της Ε.Ε. δεν χρειάζεται (και δεν μπορούν) να υπαχθούν σε αυτόν**, καθώς η σύνταξή τους είναι ήδη 100% απαλλαγμένη από τον ελληνικό φόρο βάσει ανώτερου ενωσιακού δικαίου.

Σύνταξη ιδιωτικού τομέα συζύγου συνταξιούχου πχ. πχ Έλληνας με σύζυγο Βελγίδα με Βελγική ιδιωτική σύνταξη που μένουν στην Ελλάδα: Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας.

ΜΕΡΟΣ II

Κληρονομικά Δικαιώματα και Δικαιώματα Δωρεάς

Κληρονομικά Δικαιώματα

1 Το αστικό δίκαιο και η συνήθης διαμονή του θανόντος

2 Το ειδικό καθεστώς του υπαλλήλου της ΕΕ

3 Η φορολογία κληρονομίας και δωρεάς

Εφαρμοστέο Αστικό Δίκαιο

Στις διασυνοριακές κληρονομίες στην ΕΕ ισχύει κατά βάση ο [Κανονισμός \(ΕΕ\) 650/2012](#).

Βασικός κανόνας: Εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους της τελευταίας συνήθους διαμονής του θανόντος (5 έτη) αλλά δίνεται και δικαίωμα επιλογής σύμφωνα με κληρονομητήριο.

Άρα, αν ο Έλληνας ήταν μόνιμος κάτοικος Βελγίου και εκεί βρισκόταν το κέντρο της ζωής του, κατά κανόνα θα εφαρμοσθεί το βελγικό αστικό δίκαιο.

Τέκνα;

- Από τη σχέση ή τον γάμο
- Από προηγούμενη σχέση
- Ηλικία
- Εγγόνια;

Οικογενειακή Κατάσταση;

- Περιουσιακό καθεστώς και προγαμιαίο σύμφωνο
- Νόμιμη ή εν τοις πράγμασι συμβίωση

Σημείο εκκίνησης: Το αστικό δίκαιο ορίζει ποιος κληρονομεί και σε ποια αναλογία αλλά δεν ορίζει το κράτος φορολογίας.

Επιλογή Εφαρμοστέου Κληρονομικού Δικαίου

Μπορώ να επιλέξω άλλο κληρονομικό δίκαιο (αστικό);

ΝΑΙ

Ευρωπαϊκός Κανονισμός για το εφαρμοστέο δίκαιο στις κληρονομικές διαδοχές, εφαρμοστέος σε όλες τις κληρονομίες από τις 17 Αυγούστου 2015.

Ποιο δίκαιο μπορεί να επιλεγεί; Μόνο το δίκαιο της ιθαγένειας, κατά την ημέρα της επιλογής ή του θανάτου. Ελλείψει επιλογής, εφαρμόζεται το κληρονομικό δίκαιο της συνήθους διαμονής του θανόντος επί του συνόλου της περιουσίας. Διαφορές υφίστανται μεταξύ ελληνικού και βελγικού αστικού δικαίου πχ έννοια κοινού τραπεζικού λογαριασμού

Υπάλληλος της ΕΕ — «συνήθης διαμονή»; Προβλέψτε διαθήκη. Προφανώς: δεν είναι δυνατή η επιλογή των εφαρμοστέων κληρονομικών δικαιωμάτων (φορολογικό δίκαιο).

Ενεργός έναντι Συνταξιούχου Υπαλλήλου

Η Κατάσταση

Η Μαρία, Ελληνίδα υπάλληλος της ΕΕ στις Βρυξέλλες αποβιώνει. Έχει σύζυγο χωρίς δική του δραστηριότητα και συντηρούμενο τέκνο. Κατέχει τραπεζικό λογαριασμό και μετοχές βελγικής εταιρείας.

Ενεργή Υπηρεσία — Ισχύει το Τεκμήριο Φορολογικής Κατοικίας

- ▶ Διατηρεί τη φορολογική κατοικία της στην Ελλάδα (άρθρο 13 ΠΠΙ)
- ▶ Κανένα βελγικό κληρονομικό δικαίωμα επί λογαριασμού ή μετοχών
- ▶ Μόνο το ελληνικό δίκαιο εφαρμόζεται επί της κινητής περιουσίας

Μετά τη Συνταξιοδότηση — Αίρεται

- ▶ Αν παραμείνει στο Βέλγιο, καθίσταται Βέλγος φορολογικός κάτοικος
- ▶ Βελγικά κληρονομικά δικαιώματα επί της παγκόσμιας περιουσίας, ελληνικά αγαθά συμπεριλαμβανομένων
- ▶ Πιθανή παράλληλη φορολόγηση στην Ελλάδα: ΣΑΔΦ

Συμπέρασμα: Η συνταξιοδότηση είναι η κρίσιμη στιγμή αλλαγής καθεστώτος. Για το Βέλγιο ποια Περιφέρεια; Εκείνη της φορολογικής κατοικίας κατά την ημέρα του θανάτου. Αν ο θανών είχε κατοικήσει σε περισσότερους τόπους στο Βέλγιο κατά τα προηγούμενα πέντε έτη, εκείνη όπου διέμεινε το μεγαλύτερο διάστημα. Οι συντελεστές ποικίλουν ανά περιφέρεια και βαθμούς συγγένειας

Δωρεά Ακινήτου στις Βρυξέλλες

Υπάλληλος της ΕΕ: Θα πληρώσω δικαιώματα δωρεάς; — ΝΑΙ

Το τεκμήριο του άρθρου 13 δεν επεκτείνεται στα δικαιώματα δωρεάς. Η σύνδεση καθορίζεται βάσει της κατοικίας του δωρητή κατά τη στιγμή της δωρεάς: αν είναι κάτοικος Βελγίου, εισπράττει η Περιφέρεια όπου βρίσκεται το ακίνητο· διαφορετικά, ο τόπος όπου βρίσκεται το αγαθό.

Ακίνητο στο Βέλγιο

Υποχρεωτική Βελγική συμβολαιογραφική πράξη.
Καταχώριση και δικαιώματα δωρεάς υποχρεωτικά οφειλόμενα. Τα αλλοδαπά ακίνητα απαλλάσσονται δικαιωμάτων δωρεάς στο Βέλγιο!

Κινητό — Συμβολαιογραφική Πράξη

Από τις 15 Δεκεμβρίου 2020, η αλλοδαπή συμβολαιογραφική πράξη επί κινητών πρέπει να καταχωρείται στο Βέλγιο.

Κινητό — Χειρόγραφη / Τραπεζική Δωρεά

Υλική παράδοση ή τραπεζικό έμβασμα, χωρίς πράξη.
Προαιρετική καταχώριση, δυνατή εθελοντικά (Περιφέρεια δωρητή, + κανόνας 5 ετών).

Ευχαριστώ για
την προσοχή σας